

Latweefch u Awises.

Nr. 52.

Zettortdeenā 25. Dezemberī.

1858.

Awischu sinnas.

Pehterburga. Muhsu Runga un Keisera brahlis Leelwirsts Konstantins Nikolajewitsch aiegahjis us Italiiju, to jauno ohstu Wilapranku, ko Kreewi tur ihrejuschi un kur leek wissu eetaisjih, lai muhsu karra un prezzes kuggeem tur labs mitiekis un drohfcha weeta buhtu. Turpu nogahjuschi 8 Kreewu karra - kuggi ar kurreem Leelwirsts, wissu Kreewu karra - kuggu leelakais Admirals un waldineeks buhdams, — tad aisebruzis us Sprantschu karra - ohstu Tulonu un ohstu Marsellji, kur ar leelu gohdu to usnehmuschi. Tad Leelwirsts pa dseses zettu noskrehjis us Parifi, kur Keisers Napoleonis winnam wiffadu gohdu parahdijis. Tad Leelwirsts atkal nobrauzis us Tulonu un Marsellji un arri us zittahm karra - ohstahm eeschoht.

Pehterburga. Muhsu Runga un Keisera augsta mahte Aleksandra Beodorowna ar kruhtim bija hasirguse, ta ka Awises ikdeenas jaw islaide sinnu, ka ar to augsto slimmo emohit. Nu 12ta Dezemberi raksta, ka Deews schehlojis, un nu labbojahs un tikkai wehl kleppojoht. Lai Deews atweeglina.

S-3.

Pehterburga. Sihraks jaw fakka: „brihnischkig iir ta Runga darbi“ un ta teesham arri mums daschlahrtigi ja-apleezina, kad paaule daschadas brihnischfigas leetas redsam, jeb no tahm dsirdeht dsirdam. Ta dsirdam taggad arri, ka Pehterburgas pilfata weena meita redsama, par kuru teesham jabrihnahs. Meita, kuros wahrods Mawra Rodionowa, iir no Kreewu toutas un uo Kurfskas Gubernements. Schi nabbadsite iir ka krohplihts peedsimmuje bes kahjahn, bes rohkahm, jo rohkas tikkai sneeds lihds pascheem rohkas lohzekeem, patte rohka truhkst, un tapat arri kahjas tikkai lihds zesseem sneeds, bet tatschu winna daschu

darbu strahda, prohti ar mutti un ar mehli winna irr eemahzijusees schuht, wehrpt un daschu zittu smalku fewischku darbu strahdaht, ta ka us tajdu wihs neween sawu laiku kawe, bet arri daschu graffi pelniht nopoln. Winna staigaht staiga, pa treppohm uskahpj un sawu darbinu neween deenas gaisma strahda bet arri tumsbā. No isskattishanas iskattahs wessela un labba. Laudis nahkoht ikdeenas pee winnas, winnu apbrihnodami un ar mihlestibas dahwanahm apdahwinadami. To naudu, ko laudis winnai samett, winna aissuhta ja weem nabbaga wezzakeem. — Boi ne apkalne schi nabbadsite daschu zilweku, kas sveiks un wessels buhdams tatschu sawu maijs ne gribb ar taisnibu un gohdu nopolniht, bet labbak apkahrt deedele, sohg un zittus zilwekus aplaupa.

L-3-u.

Sibiria. Keisers pawehlejis jaunu pilfatu taisiht pee Amures - uppēs grihwas labbjā pussē un to nosauzis par Sowiska. Ta nu wiffadi gahda, lai tur eetaisahs labba andele un teizama semme, arri irr wehrts; jo ne warr beigt isflawehztzik tur wijs labbi effoht.

Parise. Pa leelo Parises pilfata eelahm eet 410 leeli dilishanfes ratti (Omnibus) deen un naft schurp turp, un te kas gribb braukt, par kahdeem kapeikeem warr eekahpt un iskahpt kur waijaga. Parise kahds pusohtrs miljonu zilweku mahjo. Bet nu klausées: — iegahjuschi 1857ta gaddā ar scheem eelu - dilishanfem braukuschi 55 miljoni 474 tubkt. 154 zilweki. Pa to leelako eelu ween irr braukuschi wairak ta pujs astotu miljonu zilweki. Kur tad nu wehl wissi tee puhrmannu, fungu, lauzineeku un prezzes ratti, kas tur braukuschi. Tad nu apdohma zik tauschu un srigu tur pa eelahm eet. Kust ka skudrupuhsnē.

Sprantschu un Italias Awises arween wehl ar rafsteem karro prett Eistreikereem un stahsta ka bes karra ne valifchoht. Labbu prohtu weens prett obtru gan ne turr, bet kas par to. Spalwas ne irr leeli-gabbali, papihrs naw-lohdes, tinte naw assinis. Tahdu niknibas ugguni gan sawaldihs gudree waldineekl, kas gan labbi finn, zil dahrga leeta irr mihlais meers. Lai to Deews paßarga ir jaunâ gaddâ, itt kâ to schi gaddâ pa wissu Giropu schehligi fargajis; jo tikkai Asia, — India un Kibnâ — Widdus un deenas-widdus Amerikâ un Amerikâ starp paganu tautahm karra pohts irr bijis. Lai ir teem jelle nahktu meers, tas ihstais Deewa meers, zaur to tizzibü eelsch Jesu Kristu.

S-3.

Par wistahm.

Gaddijahs mannim scho wassaru kahdâ Kursemmes pilsatinâ trakteeri klauftees, ka kahds zahtu-zeppeschä mihtotajs, fainmee-kamweltprässijapus-deenâ kahdu zeptu zahtli jeb kahdus nowahrhitus wistu pautus (ohlas). Trakteera kungs suhdsejahs, ka laudis nekahdus zahtus un pautus us tigus-plazzi wairs dauds ne weddoht un tohs turroht par nemehru dahgas, u. t. j. pr. — Sinnaju, ka Egipet leelâs krahns wistu pautus isperre tubksto-scheem, ka ir sirgu suhdös winnus warr isperreht, ka Sprantschu semmē weetahm ne-isßkaitamas wistes ehdinga un barro ar tahrpeem, ko leelâs fillâs audsina, ja wehl — esmu pats gaili, leelu kausli redsejis, ko kahds feewischkis padusse bij isperrejis; esmu redsejis grahmatu, ar to wirsakstu: „Balloschu un wistu audseschanas nosflehpumi,” kas parahda, ka ar balloscheem un wistahm warroht peeg-fahrt, ja desmitfahrt tik daudi pelniht, zil par scheem lohpineem puhlejotees jatchére, — tad jau mannim, to augscham minnetu suhdsefchanohs klauftees, gan waidsjea brihnitees, kur tas zahtu un pautu truhkums un dahrgums warretu rastees. Bet

gudrojeet paßhi, mihli lassitaji, woi tam trakteera fungam suhdsootees bij taifniba woi ne, un atkal, kur schis truhkums un dahrgums zehlees. Tomehne flehpeschu fawas dohmas: tizzu labprahrt, ko zitta fainmeeze daschu taifnu grässi warretu nove niht wistas kohydama; un schahdai fainmeezei war buht patiks lassift, ko uegahju 29ta nummeri tö Wahzjemmes-kohpeju Awises, ko nofauz „die Fund grube,” t. i. bedre, kur schahdu tahdu labbu pa dohmu warr ueet. Tur lassa par glabbaßhanu schi mahzibu: Nemm kahdu kohka fasti, tik leelu zil pehz to pautu skaita wajaga un iekleed par dibbeni kahdu pussohtru pirkstu beesu fahrtu paßmalkai fabls; tad leez tur wirsu weenu fahrtu pautu, weenu blakku ohtra, ar to spizzo gallu winnus tai fahl eespeßdams; tad apberr winnus atkal ar fahli, tö ka wissi pauti nosflehpiti; tad leez atkal tapat fahrtu pautu, tad atkal fabli, un tö jo probjam, lihd ta faste irr pilna. Tad aistaishi to fasti labbi zeet un eeleez wianu pagrabbâ. Us tahdu wißi paut paleekohnt ilgus laikus ittin brischti; un kad winnui isnemisi no tahs fahls, schi neba fliktaka palikus. Tahs paßchâs Awises wehl lassa, ka wistu galta effoht jo mihksta un gahrdâ, ne gaileti. Tai nu sunnam buhutu labba leeta, kad jau preeskî laiki warretu finnaht, no kurreem pauteem rassees gaileti no kurreem atkal wisteles. To arri warroht sunnah prohti: tö pautö, kam tas spizzais gals krobb lains un grumbains, effoht gaileti, tö atkal, kurre spizzais gals lihdsens, effoht wisteles eekschâ.

—e.

Pateiziba zeen. Awischu-drageem.

Lidjs schijenes tas Kungs valihdsejis, ka wistu labbi gabjis gan ar Awischu gabdatajeem gan ar Awischu raksttajeem un lassitajeem. Tas Kungs scho darbu gan buhs swchtijis tamdehl, ka strabdajuschî Winnâ wahrdâ, un Winnâ wahrdam — lai Deewa walstabâ vee muninahk, wisswaicak vee mihsleem Latweescheem lai tas preezas-wabro no Kristus jo dälli eefaktosahfirdis, lai tee paleek par ibsteem teizameem gaifma behrueem, kas staiga laiztgâ un garrigi apgaismoti un zaur to ibsto swchtibü un labslabshani banda vee meejas un vee dwehseles. Pee tam tahs Latweescheu

Awises un tabs Basnizas-sinnas un tabs **Mission-sinnas** darbojabs, un tabdu darbu — tizzam drobschi — tas kungs tamdebt arri svehtijis un svehtibis to jo baggati ir jaunā gaddā.

Kā labs angļu-kohfs dabsjā jo ang jo anglus fawā laikā isdohd jo baggatus ne ween fawam nāmam, bet ar laiku koplaks valizzis arri winna angli toby gitteem un ir tabku nowesti un ar preeku banditi, — tāpat muhfu Awises esefnojujschees schis gaddos, ne ween Latweeschi tautai faldumu dewusbas, bet ir tablasi — jo tabku — teikum — jaw pa leelo vasauli anglus is-dewusbas. Jo zaur muhfu Awischu lappnahm firdis eekustinati un fāsildis daudz tuhstoschi jaw fawas rohfas attarrijschi un mībleem Missionareem un nab-haga paganeem semmu semmēs, — arri muhfu tizzibas tebwam Lutteram par gohdu, teizamus anglus isdewusdi; jo schi gaddā ween wairak lā 2 tuhst. rubt. zaur Latweeschi Awisebm Deewa walstibai par gohdu dabwinati. Kursch teiks, zit svehtibas un labbuma muhfu semmit, fa ir tur, kur laudis webl tunisiba febš, pec paganeem irr zebles, jo zaur to dascha nabbaga grebzineka jeb pagana dwehsele warrbabi irr isglahbta tappuse. Boi tam-debt Deewam nav japeiz un isskairam rohfa arri japee-leek pec tabda darba, lai tas jo deenas jo wairak sessabs un webl wairak laudis īseet. Irr teizams vibna-falns; eita — strabdneefs — ne stahweet dihksam; — nahzeet ir juhs zitti un baudait winna anglus.

Pateizam jums, **mībleem lassitajeem**, — jo tabs baggatas dahwanas, ko juhs Deewam par gohdu un Deewa walstibai par labbu isdewuschi, leezina fa juhs ne effeet welti, bet no firds muhfu Awises lassifuchi. Tisk lassiet ne-apuikkuschi, jo tizzeet, dasch kweeschu grandinsch jubfu firdi eekritis, kas nemannijscht dihgs un anglofrees. Lassiet tāpat ir jaunā gaddā, un jo jums Awises labbas un derrigas bijusbas, — jo mīble-dami arri nowehlejet zitteem scho lappum, gahdami, fa Awischu lassitaju pulks wairodamees wairojabs jaunā gaddā. Ja ikkatres lassitais, kam fawa lappina, tiskai wehl weenu weenigu no fawu draugu un kainina pulka usrunna, fa tas arri fawu ihpasdu lappu eegahdajabs, tad no teem 4 tuhstoschem jaw 8 tuhstoschi lassitaji jaunā gaddā palistu un ta svehtiba, ko Awises isdohd, palistu dubulta — jo augliga. Neba leela manta tas rubulis schi laikā, kur Deewa schehligi-lauzineeks svehtijis ar mībto laizigu maiſti; — lai gahda fa ir schi garriga maiſte teem ne truhstu.

Bet nu leela firds pateiziba jums zeenigeem **Awischu rakstitajeem**, par labbu derrigu paligu un juhs puhsinu, ar so gohdu un pateizibu no Awischu

gabdatajeem un lassitajeem pelnījujschees. Lai ikkatra raksta sihunte, ko laudim par labbu rakstijuschi, jums atibdsina jaunā gaddā ar labdu preeku un svehtibas standinu. Jaunais gads lai jums dohd labbu neffelisbu un jo labbu prahu mūms pavillam rafslīt un laudim derrigu barribinu gabdabt. Lai nu, fā radduschi, par pateizibu īsteizam muhfu rakstitaju gohda mahrdus un zīk latris rakstijis.

1. Zien. Staatsräths Barons no Offenberg no R. 1.
2. — Landräths Barons no Hagemeister no W. 1.
3. — Rajors Barons no Gerschau no Pehterburgas 1.
4. — Latweeschi draugu-beedriba 9.
5. — Ribgas wezzais mahz. Berent no W. 1.
6. — Jaun-Auzes mahz. Bielenstein (A. B.-n.) R. 6.
7. — Ribzes mahzitaja Brasche (....e) (x) no R. 24.
8. — Kabilles — Büttner R. 1.
9. — Kalzenawas — Döbner (....r) (D-r.) W. 8.
10. — Zschilles — Brockhausen (B-n) W. 2.
11. — Zelmeneeku — Eiwerfeld (-r-) (E-r-d.) R. 3.
12. — Kaldabrunnas — Feuerabend (-d.) R. 2.
13. — Apprikkes — v. Grot R. 6.
14. — Skruedes — v. Grot R. 2.
15. — Subbates — Grüner (Gr.) R. 30.
16. — Dundangas — Gläser R. 2.
17. — Gaujenes — Heerwagen W. 4.
18. — Pusses — Kawall (R-U.) R. 14.
19. — Landes — Kallmeyer (—ll-) R. 4.
20. — Sallasmuisches — Klassebn (R-n.) R. 3.
21. — Pehteruppes — Kniereim (Ku-m.) W. 3.
22. — Smiltenes — Kügler (E. R-r.) R. 1.
23. — Dalbes — Kupffer (H. R.) R. 3.
24. — Dobrbes — H. Ritterfeld R. 1.
25. — Birschmuisches — Lundberg (L.) R. 1.
26. — Wez̄saules — Lüzau R. 2.
27. — Birses — Mühlendorff (F.) R. 2.
28. — Zehfes wezs mahzitaja Pegau, (—g-) W. 9.
29. — Zehfes wezs. — Punschel (P-l.) (P-ſch-l.) W. 2.
30. — Leel-Auzes — v. Naisen (A. R.) R. 5.
31. — Gulbenes — G. Schilling (G. S-g.) W. 4.
32. — Wez̄-Pebalgas — F. Schilling (F. S-g.) W. 12.
33. — Abdaschu — J. Schilling (J. S-g.) W. 6.
34. — Madleenes — C. Stoll (C. S.) (C. S-l.) W. 4.
35. — Diggenajes — Weyrich (—y-) R. 10.
36. — Kribzburgas — Tiling (T-g.) W. 3.
37. — Zelgawas — Schulz (S-z.) R. 142.

1. — Bergmann, Babrtes floblm. (J. B.) R. 7.
2. — Bergmann, Dsehrbenes fsl. (W. B.) R. 1.
3. — Bchting, Bicese fl. L. 1.
4. — Dunsberg, Dundangas fl. (E. D—g.) R. 2.
5. — Eichwald, Salkasmuisches fl. R. 1.
6. — Engaifer, Pabbasdu teef. fl. W. 2.
7. — Raddegg, Kalletes dahrneeks R. 1.
8. — Rasserowksi no Dohrbes Drauds. (D. R.) R. 2.
9. — Kerrewitz, Kalnzeemas fls. R. 1.
10. — Kornet, Bezē Peebalgas teef. fltrhw. W. 1.
11. — Lienewald, Bliedenes fsl. (Chr. L—ld.) R. 2.
12. — Freymann, Adasdu fl. (—ym—) W. 1.
13. — Janischewskas lungs no Zelgawas R. 3.
14. — Gibbeis, Zelgawas fsl. R. 1.
15. — J. G. Kalnamusches floblm. R. 1.
16. — Maische, Aliswicki bubwm. (J. M.) R. 1.
17. — Phissik, Leel-Platones fallains R. 7.
18. — Prindull, Jann Laizes fsl. W. 1.
19. — Pillin, Schellina m. wag. (P—l—n.) W. 1.
20. — Rheinberg no Ribgas (—n—) W. 10.
21. — Scheherberg, Stohmeru fsl. (—b—g.) W. 8.
22. — Schonberg, Gramedes fl. (E. J. S.) R. 76.
23. — Schonberg, Ruzzawas fsl. (Ebr. S—g.)
24. — Strandovski 1. (Ebr. S-n-b-g.) R. 2.
25. — Svies, Semmites ff. (— —) R. 6.
26. — Spohr no Baufkas R. 1.
27. — Skujing 2.
28. — Schabbert, Chr. ffs. (A. Sch. hb . t.) 1.
29. — M. Schmidt (M. S.) 1.
30. — Tinter, Nihzes pagasta wezz. R. 1.
31. — Ulve, Dserbenes fl. (R. U.) W. 10.
32. — Viting, Pormabtes fl. (M. V.) R. 3.
33. — Weisendorf, Koblnesses fl. W. 2.
34. — Weinberg, Schwabstes fl. (W—g.) R. 4.
35. — Weinberg, Illustes fl. (E. W—g.) R. 5.

Kā allashin, tā ir sfogadd man no sirds pateidamam teem, kas publejuschees ar to grahu darbu tohs. **Awischu lassitajus** sagahdahit un tabs lappinas istnedekas isdallibit un arri pateidamam teem, kas tabs Awishes tif sfobchi sapasse un ar pasti islaish, — man buhtu ja-isteiz, zil to Awischu isskatā drandse tohs turretas. Gan gribbeju, bet ne sfobju. Jo sfobis deenās no manna wezza namma — so pabrtaijs — iseedamam un tāi nammā, kas teefcham prettim sfahw ee-eedamam, un arri no wissadecim zittiem nobties darbeam apsfestam, ne bij ne buht wakkas, tohs sfobi gadda Awischu-rullus smalki pabremfleht un israfistiit un isteikt gebdam wissu — kas un sur un tā Awishes turr. Ar to buhtu pahri deenu darbs. Tod ne nemmet par kumu. Tif teiffdu — rabbi gahjis — Kursemme un Widsemme no Awischem nawi atrah-wuschees — irr tas pats kā pehrnajā gaddā un buhs

jannā gaddā wehl labbaki. Tā tizz un zerre un lubds juhsu Awischu gabdatajs.

Lai tif nu Deewa Kungs jaunā gaddā jo baggati wehl ūwehti ir muhsu lappinas, ir itt wissus, kas pee tabm turrahs un darbojabs. Tā Kunga scheblastiba lai ūwehti muhs wissus! Tā Deewu no sirds lubds juhsu wezzais draugs

Schulz,

Latweeschu Awischu argabdatajs.
Latweeschu draugu beedribas wahdā.

Sluddinashanas.

Tas meisteris Johann Freidenfeld, kas mabji Letobs, Kannas Gubernementi, Schauku aprinkī Janischku pilstatinā, Albines u ammā, — darro sfē ūnammu, ka winsch isqudrojis to jaunu ūkunsti, kā warr ar urbschānu til dīsli isurbi zauri zauri mahlu, ab minu un latku-akmineem, kamehr iswerd brangu dser rama ubdeni. Winnam irr labbas attestates, ka ūche darbu labbi proht isdarriht un winsch uenemnabs to padarriht. Ja kahdam tibl ar winnu par to faderreht tad lai pee winna peeteizabs Janischkōs.

No Zurgeem nabloschā 1839tā gaddā us dimipadejs mits gaddeem — lihds tam gaddam 1871 — warrehs u arrenti dabbuhu; septiņas semineku mabjas mdi wi frohgus, kas peederr pees Brautesmūtschal (Gtermünde) Kursemme, Baufkas aprinkī, Gezawa kūspchēlē. Kālahakas ūnnas par to, kahdi tee ūntrali buhs, warrehs dabbuhu Leelaja Svehtismūtschā jeb atti paschā Brautesmūtschā pees tabs

Muischhas waldishanas.

Abnes muischhas pagasta pee Zelgawas irr waitak mabjas no Zurgeem 1850 us ilgakeem gaddeem us renti dab bujamas. Lai tee kam patiktohs kahdas usneint, par tā Abnes muischā pee muischhas waldishanas melsdahs, kā tabs sfaidakas ūnnas dabbuhu.

Ahnes muischā tāi 10tā Novemberti 1858.

Muischhas waldishana.

No Salkasmuisches pagasta teefas tohs wissi tee, kas kahdas ūnnas parradu jeb zittas präfisschana buht pee tabs atsahatas mantas ta pee Kalnamusches mahzitaja muischās peederriga, eeksh Salkas muischhas Silekurtu mabjam ūmireuscha kālē **Wilkela Eltermanna** un winna ūnees pīmas latibas, **Dahretes**, — zauri sfobi ūsaizinati, or ūwah ūnnabim parahdīschana abm lihds 24tā Januari 1858 pee sfobis pagasta teefas peedohtees, jo wehlaši, pehfbis ūflebshanas termina, ūneenu wairs ne kālujs.

Salkasmuisches pagasta teefā, tāi 5. Dezember 1858.

(S. W.) Gedder Dowitsch, pagasta wezzakait
(Nr. 625.) W. Meyer, teefas ūfrihweris.